

လါယူ ၂၀၂၀

ဆု ပျာမလိ အဲကလံးကျိင်(ELLs) မိပ်ဒီး ပျာကွဲထွဲတတ်တဖန်

(New York) ကီဝဲနဲ တတ်ကူင်ဘင်ကူင်သ့ဝဲကျိ ငီး နဖိကွိ(တတ်မလိလိ) တတ်သိင်တတ်သီအကျဲသ နူ ဘင်တတ်ဆိတလဲကွဲအိဖဲ အပူကွဲကျိလါအတိတ်ပူ မှတ်လတ်ကဘင်စးထိင်သ့အိ လါ (Covid-19) ကွိပျာ အကတိတ်နဲလိ. ယုကညးဒီးဒုးသ့ညါဘင်လါ ဆိတလဲဒီးခါဆူညါ တတ်ဆာတ်သ့ တဖန်အံ့မုဒ်သိး နဖိအဲကလံးကျိင်(ELL) တတ်မလိ အတတ်ဘင်ဘျူးအဂီ, တတ်မလိတတ်ကတတ်ဒီ သတတ်လိဘင်ယိင် ဒီး တတ်ထဲသိးတုးသိး မှတ်အကါဒိင်လတ်ကူင်ဘင်ကူင်သ့ဝဲကျိ ဖဲဟံးစု နဲကျိဖိတဖန် အတတ်ဆိတလဲတတ်မလိ တတ်ကွဲတတ်ကျဲအံ့နဲလိ. မှတ်ပပ်ယုဘင်ဒီးနတ်မလိစာ ဘင်နဲ, တတ်မလိစိစုယံင်အံ့မု(ဖဲဖိကဟင်(အံ့ထေးနဲ) မှတ်မုယုဒီး တတ်ဆုလံင်သန (အံ့ မုလ်) ဒီး တတ်မလိဒိင်ထံးဒိင်ဘိအဂလါနဖိသကူင်အအိင်) သ့တဖန်အံ့ကဲထိင်အသးတသ့ဘင် နဲလိ. တတ်ဘျူးဒိင်မး ဒီဖျိ တတ်လါနမတတ်လံသ့တဖန် ဒီး နကမဒီးဆူညါလါ ကွိဒီနဲတတ်သိင် လိ, ဒီယိတတ်ကိခါတတ်မလိတုးယိလါ ၂၀၂၀ တု ၂၀၂၁ ဒ်သိးကမလိကွိအတတ်လဲတကွဲသး တတ်ဖဲ တတ်မအံ့နဲလိ.

ဒ်နမုတတ်ကွိ အပျာမသကိးတတ် ဒီဖျိ နတ်မလိစာနဖိလါကွိလံင်လဲအယိ, ပသ့ညါပပ်ပနိင် နတ်ဟံးနုမုဒါ သိင်လိနဲလိ မှတ်အကါဒိင်နိမးဖဲ တတ်အိင်စိစုယံင်လိသးတတ်မလိ မှတ်လါ (Covid-19) ဆာကတိတ်နဲလိ. တတ်ဆိတလဲအစုမိပ်ပျာတနိလါ ပအဲဒီးဒုးသ့ညါဘင်နမုဒ် လံင်အံ့အသိးလိ.

- တတ်အံ့မုတတ်အကါဒိင်မးလါ နကအိင်ဒီး, တတ်ဆဲးကျိးတဘိယုယိလါ နဖိအကွိဒ်သိးနက သ့ညါ, ဘင်လိင်သးဒီးခါခဲအံ့ နဖိတတ်ကူင်ဘင်ကူင်သ့တတ်ကွဲကျိ, အယိ နကဆဲး ကျိးဘင်လါလိတဲစိ, ဆုလံင်ကွဲ (အံ့မုလ်) မှတ်မု တတ်ဆဲးကျိးလါအအိင် လါ အံ့ထေးနဲပူ သ့တဖန်, လါကမလိတတ်နဖိ အတတ်မလိလံင်လဲ ကျိင် အတတ်ဒိင်ထိင်ထိင်အဂီနဲ လိ.
- နမုလိင်ဘင်တတ်မလိစာ လါနယု ဝဲဒင်ဖဲဖိကဟင် အပိးအလိလါအအိင်လါ (အံ့ထေးနဲ) အိးလါအပူ, ဒ်သိး နကနုလိဒီးမးနုဘင်တတ်ပပ်ဖျိယတ်တတ်အိင်တတ်အိ ဒီး လိင်ဘင်တတ် မလိစာအကလုင်ကလုင်လါနဖိ မှတ်မု နဟံင်ဖိယိဖိအဂီ, ဝံသးစုနကဆဲးကျိးဘင်ဒီး ကွိဒ်သိးအဝဲသ့ညါကမလိစာ, ဆဲးကျိးနုနတ်အဂူဒိင်သ့တဖန်အံ့တကွဲ.
- ကွိသ့တဖန် ကဆဲးလဲဒ်အကွဲအဂီအကျိအကျဲအိင်အသိး, ကအိင်ဒီးအတတ်ကွဲနိင် ကွဲယါ ဒ်သိးကမလါပျဲနဖိအတတ်လိင်ဘင်သ့တဖန်နဲလိ. တတ်သ့တဖန်အံ့တတ်က ဘင်မအိးဒီးတတ်ပိင်တတ်ပိအိ ဒီဖျိ တတ်ကူင်ထိင်ဖးလိတတ်အိင်ဖျိလတ်စိပူမုဒ်, လါလိတဲစိအပူမုဒ်, မှတ်မု တတ်ဆုလံင်ကွဲ (အံ့မုလ်) မှတ်မုနဲလိ.

- ဝံသးစူဘာန် မိတ်၊ ပျာက္ခိယိတဖ် ကမာလိတံလကိကအိန်ဒီးနတ်ဆဲးကျိး လာအဘာန်လိတ်သး(Up-To-Date) မှ်ဒ်သိး နကဒီးနတ်ဘာန်တံဂျိအကိဒိန်သုတ်တဖ်လာ အဆိးအချအစီနတ်လိ.
- ကိသဂျင်ခဲလက် အမူအဒါအိန်လာ ကကတဲကတိ, ဆိန်ထွဲမာစာတံလိန်ဘာန်သုတ်တဖ်လာ ဖိသ န်အတံဒိန်ထိန်ထိန်အစီနတ်လိ . ပျာဘာန်မူဘာန်ဒါလာသိန်လိနတ်လိတံတဖ် ခွဲးအိန်လာ ကဆဲးကျိးဒီးယုတ်ယီ တံဂျိအကိလကနဖိအတံလိန်ဘာန်တဖ်အစီနတ်လိ.
- တံကိခါတံမာလိအကတိ ဘာန်သုတ်ကွံအိလာ တံသိန်လိနတ်လိလာကလံကျိ (အုထာန်နတ်)အိလာ, ဒ်ကိပပြဲးဒိန်နတ်(Cuomo's)အတံဆာတံ မှ်ဒ်သိးကိဖိတဖ် ကပူဖျဲးဒီးတံဘာန်ယိန်အလိနတ်လိ.
- ဒ်ခါဆာကတိခဲအံ, စးထိန်လာ ကိတံသိန်လိနတ် ၂၀၂၀ တု ၂၀၂၁ ပျာမာလိအဲကလံး ကျိန်(ELLs) ဖိခဲလက်, အဲသုတ်ကဟ်လိ အပတိဒီးကိလဝါအတံသုတ်ဘာန်အပ တိအိန်ခဲအသိးနတ်လိ (စးထိန်ဟဲနတ်သိ, စးထိန်သုတ်ညါအိထိန်, လာကလံထိန်ဆူညါ တပတိ, ယုသုတ်ညါအိထိန်) မှ်ဒ်သိးတံကမာလိတံ ပျာမာလိအဲကလံးကျိန်(ELLs)တဖ် ကဒီးနတ်ဘာန်တံဆိန်ထွဲမာစာ ကျိန် အတံလိန်ဘာန်လာဂြားဝဲဘာန်ဝဲ တံစးထိန် ၂၀၂၀ တု ၂၀၂၁ တံသိန်လိနတ်အံနတ်လိ.
- ကိ(တံမာလိလိ)သုတ်တဖ် ကဘာန်ဆဲးကျိးနု လာအဲသုတ်အတံသိန်လိအစီအကျိ မှ် ဆိတဲလဲအိန်ထိန်တခါခါ(ELLs) အတံဒုးနတ်တံဂျိတံကျဲ ဒ်သိး ကျိန် အတံဒိန်ထိန် ထိထိန်လာ ၂၀၂၀ တု ၂၀၂၁ အစီနတ်လိ. ဝဲတံဆဲးလိနဖိမံအဖိခိန်, နဟုထိန်တံနတ လိန်ဘာန်(ကျိန်)လာတံကဆဲးကျိးဒီးနုအစီအသိး, ကိဂြားဟံးနုမူဒါ, ဒီးမာလာပျာနတ် လိန်ဘာန်တဖ်ဒ်အမုာ် ဂြားသုတ်ပျာကတိကျိန်ထံတံမုာ်စု, ကျဲအစုအစာလာကမာလိတံ လာနကဒီးနတ်ဘာန်တံဂျိ လာအဘာန်တဖ်အစီနတ်လိ.

လာတံမာလိအဲညါ, ဂံဒိန်ထံးတံမာစာကျဲစာသုတ်တဖ်အစီ, ဝံသးစူနကကျိဘာန်ဝဲ နဟိန်ကဝိ ပျာတဝါဂံဒိန်ထံးတံကကျိအကိအစီအတံဂျိကျဲ တံဖဲတံမာတဖ်ဝဲ

<http://www.nysed.gov/bilingual-ed/guide-community-based-organizations-immigrants>

ဒ်နုအသိး, နမုာ်အိန်ထိန်ဒီးတံသံကွံသံဒီး မုတမုာ် စုဂံအုမုာ်အိန်ထိန်တခါခါနတ်, (New York)ကိဝဲ (ELL)စုဂံအုလိတဲတံမာစာ, အိထိန်အသးလာမိတ်ဒီးပျာက္ခိယိ တံသုတ်တဖ်အစီနတ်လိ. တံဆိန်ထွဲမာစာစီ မာသကိး ကတဲကတိကျိန်အိန် ၁၀ ကျိန် ဒီးတံမာလိဂံဒိန်ထံးခိန်ဘိ လာပျာဘာန်မူဘာန်ဒါကသူအိလာတံဆိန်ထွဲမာစာ ဒီး တံဆဲးကျဲဆဲးကျိးအစီနတ်လိ. စုဂံအုလိတဲတံမာလိမိတ်ဒီးပျာက္ခိယိတံလာ(ELLs)အ စီ မှ်ဒ်သိးနကသုတ်ညါဘာန်တံဂျိဘာန်ယး နတံခွဲးတံယာ်ဒီးတံဆိန်ထွဲမာစာအ

ထူသနူအကျိုးအကျ လာနဖိသုဉ်တဖဉ်အစီ လာ(NewYork)ကီဝဲဉ် တ်သိဉ်တံသီတံ
ဘျာလံာ်အကူဉ် ၁၅၄ အဖိလဉ်နုဉ်လီ။ နမုာ်အဲဉ်ဒီးသုဉ်ညါအါထီဉ်ဘဉ် တ်စုာ်တံကျိ
မုတမုာ် နမုာ်အိဉ်ဒီး တံသံကုာ်သံဒီးလီတံလီဆဲးလ၊ အဘဉ်ထွဲဒီးနုးနယာ်ဒီးတံလိဉ်
ဘဉ်မ၊ စာလာနဖိအစီနုဉ်, ဝံသးစူနကဆဲးကျိးဘဉ်စုာ်စီအူလီတဲစိဖဲ (၈၀၀ ၄၆၉ ၈၂၂၄)
မုတမုာ် နဆုာ်လံာ်ကွဲးခိဖျိ (အံမုလ်) ဖဲ

<https://research.steinhardt.nyu.edu/metrocenter/ellparenthotline>

တံဘျူးကဒီးအသီတဝီ လာနမ၊စာဆိဉ်ထွဲနဖိ အတံဒိဉ်ထီဉ်ထီထီဉ်, စူထီဉ်ပသီထီဉ်အ
ပံအံနုဉ်လီ။ ဆာစူဘဉ်နုလ၊ မ်နကပူဖျဲးဒီးတံဘဉ်ယိဉ်ဘဉ်ဘျိ ဒီး အိဉ်ဆုဉ်အိဉ်ချတ
ကုာ်။

ပုဒီးတံယူးယိဉ်ပာ်ကဲအါ။

The New York State Regional Bilingual Education Resource Networks (RBERNs)

New York State Language RBERN (Statewide)

New York University Metro Center
726 Broadway – 5th Floor
New York, NY 10003
Tel: (212) 992-6730
Website: <http://steinhardt.nyu.edu/metrocenter/rbern/>

Mid-State RBERN at OCM BOCES

Mailing address: PO BOX 4754, Syracuse, NY 13221
Located at: 110 Elwood Davis Road,
Liverpool, NY 13088
Tel: (315) 433-2664 or 2610
Website: <http://www.ocmboces.org/rbern>

Capital District RBERN at Questar III BOCES

10 Empire State Boulevard
Castleton, NY 12033
Tel: (518) 477-8771
Website: <https://rbern.org/>

Mid-West RBERN at Monroe 2 - Orleans BOCES

3599 Big Ridge Road
Spencerport, NY 14559
Tel: (585) 352-2790
Website: https://www.monroe2boces.org/mid-westrbern_home.aspx

Hudson Valley RBERN at SW BOCES

450 Mamaroneck Avenue
Harrison, NY 10528
Tel: (914) 345-8500
Website: <https://www.hudsonvalleyrbern.org/>

Long Island RBERN at ESBOCES Islip Office Center

379 Locust Avenue
Oakdale, NY 11769
Tel: (631) 218-5175
Website: <https://www.esboces.org/lirbern>

New York City RBERN at Fordham University

441 E. Fordham Road, Bldg. 2536
Hughes Avenue (Off Campus)
Bronx, NY 10458
Tel: (718) 817-0606
Website: https://www.fordham.edu/info/21065/nysnyc_regional_bilingual_education_resource_network

West Region RBERN at Erie I BOCES

355 Harlem Road – Building C
West Seneca, NY 14224
Tel: (716) 821-7546
Website: <https://www.rbernwest.e1b.org/en/index.aspx>